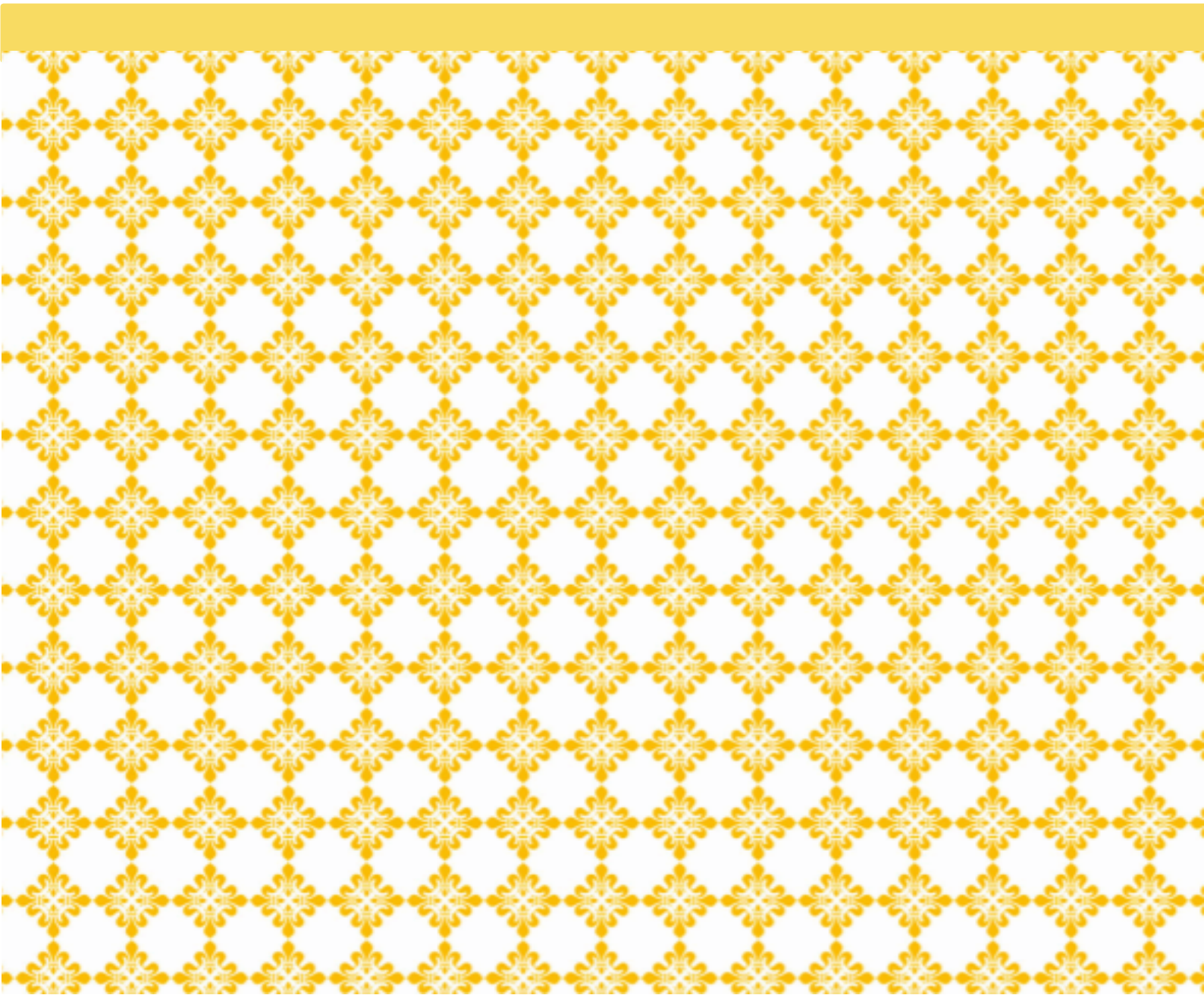

Verksamhetsberättelse 2024

Valnämnden

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och ansvar	3
2	Väsentliga händelser	3
3	Uppföljning av mål.....	3
3.1	Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	3
3.2	Utvecklingsmål för grunduppdraget.....	4
4	Uppföljning ekonomi	5
4.1	Ekonomisk analys.....	6
4.2	Åtgärder för budget i balans.....	6
5	Förväntad utveckling	6

1 Uppdrag och ansvar

Valnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen ska följa enligt vallagen (2005:837), folkomröstningslagen (1979:369) och lag (1994:692) om kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar vidare för de uppgifter som enligt annan lagstiftning, föreskrifter eller reglemente åligger valnämnd.

Valnämnden har till sitt förfogande ett valkansli som är uppbyggt av en valsamordnare och en nämndsekreterare. Varefter ett val närmar sig utökas valkansliet av bland annat kommunikation, juridikkompetens, kontorsstöd, administrativa assistenter, IT-kompetens, säkerhetskompetens, med flera.

2 Väsentliga händelser

Under 2024 har valnämnden genomfört ett Europaparlamentsval med förtidsröstning mellan den 22 maj och 9 juni och valdag den 9 juni 2024.

Valkansliet och Valnämnden har samarbetat och genomfört valet på ett rättssäkert sätt. Ledning har tagits från de rekommendationer som Länsstyrelsen och Myndigheten för delaktighet gett när det gäller hur ett gott genomförande av val kan göras i kommunerna.

Flera administrativa förbättringar hade genomförts inför valet såsom inköp av gallervagnar för att underlätta förvaring och transport av valmaterial. Det valadministrativa systemet som inhandlades 2023 har också underlättat hanteringen av röstmottagarnas kontaktuppgifter, schema, utbildningstillfällen med mera. Intresseanmälningarna har gått direkt till systemet och kontakten med röstmottagarna har främst skett via e-post vilket har sparat mycket tid för valkansliet. Alla uppgifter i systemet sparas och används i kommande val. Under våren köptes även in en digital identifiering för att röstmottagarna skulle kunna logga in sig i systemet på ett säkert sätt.

Valnämndens målsättning i nämndplanen för 2024 var att öka valdeltagandet i Europavalet 2024. Valdeltagandet minskade dock i Enköping liksom i resten av landet jämfört med föregående Europaval. En möjlig orsak är att valdagen låg i anslutning till en röd dag med efterföljande klämdag samt studenten. Målet har därför inte nåtts.

En nyckel till kompetensmagasinet tappades bort under förtidsröstningen vilket befaras medföra stora kostnader för att byta låsen i lokalen. Byte av lås har inte skett under 2024 utan det kommer förmodligen att ske under 2025. Hur stor kostnad det blir för valnämnden är inte beslutat ännu men kostnaden kommer troligtvis att belasta 2025.

3 Uppföljning av mål

3.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- *Samhörighet*
- *Självständighet*

- *Stolthet*

3.1.1 Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Genom kommunens kanaler ska transparent information ges om de processer som är viktiga för att skapa förtroende och delaktighet. För valnämnden innebär detta ytterst att kommunens medlemmar har förtroende för hur allmänna val planeras och genomförs och att förutsättningar för fria och hemliga val är uppfyllda.

3.1.2 Samhörighet

För nämnden innebär det:

Valnämnden ska möjliggöra demokratiskt inflytande i hela geografiska Enköping. Det är viktigt med tydlig information och kommunikation till väljare om valet i många olika kanaler och på olika språk.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Under EU-valet lades en digital karta in på kommunens hemsida, där man kunde se var förtids- och vallokalerna fanns, adresser och öppettider.

3.1.3 Självständighet

För nämnden innebär det:

Så långt det går ska det vara möjligt att kunna lägga sin röst själv. Valnämnden ska tillse att alla som röstar, oavsett funktionshinder, har tillgång till vallokalerna.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Fyra av fem tidigare använda förtidsröstningslokaler byttes ut mot lokaler med bättre tillgänglighet. Alla förtidsröstningslokaler hade en läsapparat för synsvaga.

3.1.4 Stolthet

För nämnden innebär det:

Valnämnden vill bidra till en gemenskap i valdeltagandet där medborgarna kan vara med och påverka det som händer i Enköping, i staden och på landet.

3.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget

3.2.1 Valdeltagandet i Europavalet 2024 ska öka

Det är en viktig demokratisk grundförutsättning delta i valet till EU-parlamentet då de beslut som fattas där påverkar svenska medborgare. Därför är det ett viktigt mål att öka valdeltagande i Europavalet 2024.

Bedömning av måluppfyllelsen

Valdeltagandet minskade i Enköping och Sverige. Målet har därför inte nåtts.

	Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2024
↘	Valdeltagande i senaste europaparlamentsvalet, andel (%)	51,3 %	48,9 %

3.2.2 Valdeltagandet vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 ska öka

Att rösta i riksdag, region- och kommunvalet är ett bra och viktigt sätt att värna och utöva sin demokratiska rättighet. I senaste valet deltog 81% av kommunens medborgare, vilket är ungefär som snittet i riket, där andelen valdeltagare var 80%. Samtidigt är valdeltagandet 2022 det lägsta sedan 2006 i Enköping varför målet för mandatperioden är att öka valdeltagandet vid nästa val 2026.

Ingen bedömning är gjord då valet först kommer att äga rum 2026.

	Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2022
→	Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel (%)	85 %	81 %
	Valdistrikt med högst valdeltagande i senaste kommunval, andel (%)	89,9 %	87,6 %
	Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunval, andel (%)	70,9 %	64,3 %

4 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Valnämndens utfall för 2024 är -1,5 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott om 0,1 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2023	Budget helår 2024	Utfall helår 2024	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
Taxor och avgifter					
Bidrag (intäkter)					
Övriga intäkter					
Summa intäkter					
Personalkostnader	-0,4	-2,4	-2,4	0,0	0 %
Bidrag (kostnader)					
Köp av verksamhet					
Lokalhyror					
Övriga driftskostnader		0,8	0,9	0,1	13 %
Kapitaltjänstkostnader					
Summa kostnader	-0,4	-1,6	-1,5	0,1	6 %
Summa totalt (mnkr)	-0,4	-1,6	-1,5	0,1	6 %

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2023	Budget helår 2024	Utfall helår 2024	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
	-0,4	-1,6	-1,5	0,1	6 %
Totalt (mnkr)	-0,4	-1,6	-1,5	0,1	6 %

4.1 Ekonomisk analys

Valnämnden har ett överskott med 0,1 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras framförallt av statsbidraget som var högre än beräknat och driftskostnader som blev lägre än beräknat.

4.2 Åtgärder för budget i balans

Utfallet visar ett överskott mot budget.

5 Förväntad utveckling

Valnämnden förväntas få ökade utgifter under 2026. Ökade arvoden till röstmottagarna planeras för att ligga i nivå med övriga kommuner i länet.